

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.

a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fől-szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
 I. EMELET
 hová a lap szellemi iránt
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatalunknál

Egy elhanyagolt alkotmánybiztosíték.

Pécs, 1896. február 14.

A Tisza Kálmán által — addig vallott közjogi elveinek elárulásával — 1875. évben „szabadelvű párt” cég alatt megalapított közkereseti társaság a magyar nemzet önbizalmának kiölésére s részben a saját elvtagadásának szépítgetésére kitalálta azt a hamis doktrinát, hogy a közjogi ellenzék programjában foglalt állami önállóságunk kivívása a lehetetlenségek sorába tartozik s azok, kik ezt a programot irták zászlajukra, ábrándképek után kapkodnak, a melyek képtelenné teszik őket az aktív politikában való részvételre; szóval beleverték a köztudatba, hogy a közjogi ellenzék a saját programja kormányképtelenné teszi annyira, hogy ha a parlamentben a közjogi ellenzék ma elnyerné a többséget, az is kénytelen lenne közjogi programját megtagadni s az önálló hadsereg, külképviselet és pénzügy, meg a külön vámterület s önálló közgazdasági politika követelésétől elállani.

Ebben az állításban hallgatag benne foglaltatik az a másik állítás is, hogy abban a pillanatban, a melyben a magyar törvényhozás többsége a hatvanhetes ki-

egyezés megváltoztatásával Magyarország önálló államiságának fentjelzett attribútumait megvalósítani akarná, ebbeli törekvése a korona hajthatlan ellenzésén hajótörést szenvedne s így a törvényhozás két tényezője közt oly áthidalhatlan szakadás támadna, a mely hazánkban az alkotmányos kormányzatot lehetetlenné tenné; ki lennének tehát téve ez esetben ismét annak a veszélynek, hogy az alkotmány felfüggesztésével az abszolút hatalom venné át a kormányzást hazánkban.

Akik ezt a hamis tanítást terjesztik, megfélemedeznek először is felkent királyunk kipróbált alkotmányszeretetről, a mikor — legalább ugyan a sorok közt sejtetve — azt akarják a korona felkent viselőjéről elhitetni, hogy ő a népképviselő többségének a közjogi ellenzék szellemében eléje terjesztendő kívánalmait oly mereven és megváltozhatatlanul utasítaná vissza, hogy később lenne inkább azt az alkotmányt, a melynek megtartására ünnepléses esküt tett, egy tollvonással eltörölni, mint a nemzet kívánalmait teljesíteni.

Ily ráfogásokat terjesztetni Európa legalkotmányosabb uralkodójáról határos a felségsértéssel s mégis ugyan a suba alatt azok terjesztik, a kik lojalitásukkal uton-utfelen leginkább szeretnek kérkedni.

Emlékezzünk csak vissza az egyházpolitikai kampányra; nem-e volt még csak rövid idővel is annak megindulása előtt általános a nézet, hogy az oly radikális egyházpolitikai reformokhoz, a minőket Irányi évek hosszú során át követelt, a király beleegyezését teljes lehetetlenség lenne megszerezni, mert az ellenzik az ő legbensőbb vallási meggyőződésével, egész világnézletével s a szabadelvű párt mindig ebben a meggyőződésben szavazta le Irányi indítványát.

S ime, alig hogy a törvényhozás többsége lerázta magáról ennek a téves nézetnek igézetét s a kormány a szabadelvű egyházpolitikai reformokat, mint a nemzet törvényes többségének kívánalmait, állította a korona felkent viselője elé: az netán ellenállásra ösztönző személyes érzelmei leküzdésével is sietett a többség akaratát legfelsőbb szentesítésével ellátni.

Ily előzmények után, ki meri még állítani azt, hogy a függetlenségi és 48-as párt programjának megvalósítása, ha azt a parlament többsége magáévá tenné is, csupán a korona ellenzésén szenvedne hajótörést s ez még meglevő alkotmányunkat is veszélyeztetné!

De van ezenkívül alkotmányunknak még egy nagy biztosítéka s erre mutatott rá Ugron Gábor a napokban, a mikor egy

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Sztrájk előtt.

Klári, mikor a tizenharmadik esztendő betöltötte, anyja, ki özvegyasszony léte sanyarúságban élt, beadta a városi nyomdába dolgozni. A nyomdában az volt a dolga, hogy hegyes végű fehér csontnyéllel rásimitotta a tiszta ivatek a rotációs hengerére, amely saját tengelye körül forogván, egymásután húzgálta végig az ivatek az alatta négy vaske-reken szaladgáló táblán, amelyen vasnégyeszőg közé préselt sorokba szedett és hasábokba osztott önbetűk sorakoztak egymás mellett.

Klári piros arcú, virgonc leány volt, a huncurozó korban s mégis komolykodó arccal, hallgatva kellett ott állani a gép oldal-lépcsőjén, olyan komolykodó arccal, mintha odaláncolták volna a csunya géphez. Eleinte tetszett neki, hogy a gép a sok, üres fehér ivet, a mit az ő kis keze hajlít a hengerre, számlálhatatlan betűkkel telenyomtatva dobálja ki a szájából.

A gép nem hiába, hogy vasból volt, de nagyon türelmes, jó gép volt. Hűségesen kinyomtatott mindent: Regényt, falragaszt, drámát, husárat, tündérregéket, állattant, szent beszédeket, kereskedelmi árjegyzékeket, lakodalmi meghívókat és költeményeket. — Csak egyetlenegyszer mondta föl a szolgálót a türelmes gép, mikor épen a helyi poéta,

egy torzonborz lángész lírai költeményeit nyomták. — Az egyik kerék véletlenül eltört, a mire Réz Mátyás a főszedő azt mondta, hogy a gépnek lelke van, amely fölajdult az iszonyu poemáktól.

A kerékhajtók és a gépleányok jót nevettek, Klári még nem mert az idegenek között nevetni, de nem is értette, hogy mit nevetnek azon, amit Réz Mátyás a fő betűszedő mond, aki olyan okos ember, hogy egyszer fölszólt egy kongresszuson s amiket mondott, utolsó szög belenyomtatott egy ujságba.

Réz Mátyáson meglátszott, hogy nem olyan ember, mint a többi. Munka után a többiek még ott maradtak a nyomdában; segédek és inasok azzal mulatták magukat, hogy ingerkedtek a leányokkal; csipkedték őket, szóval és ujjakkal és Klári előtt föltűnt, hogy a leányok ezért nem is haragsznak.

Volt ott egy kis tömzsi legény, aki mindig kötődött vele, s a ki olykor várt is rá az utcákon, de Klári olyan sebesen sietett hazafelé, hogy a tömzsi legény sohasem szólhatta meg.

Szutor Mihály, a tömzsi legény, bosszúból, mert nem juthatott a kis leány közelébe, elnevezte őt Nebántsvirág nak, amiért a többi leány nagyon megharagudott.

— Erdemes is kényeztetni egy olyan kis semmiházit. No bizony hogy is meri az fölemelni a szemét egy fiatal emberre? Köszönje meg, hogy él a világon.

Ilyenféle célszavakkal csiklandozták az érzését a gyenge leánykának, aki az ólomporos levegőben, naponként 10—12 órahosszat állva a gépnél, fogyott, halványult, egykor üde hangja is fátyolos lett. De még két három esztendő alatt sem tudott annyira elsatnyulni, hogy a gépleányok ne irigykedtek volna reá és meg nem szolták volna. Szitották ellene az ellenszenvet a nyomdában s arra törekedtek, hogy nevetéssé tegyék a nyomda hervadozó kis Nebántsvirágát, aki heti 4 frt fizetésért sárkózott el a szabad levegőtől a levegőtlen, fekete géphasba.

Az ingerkedő leányok bistatására Szutor Mihály egy éjszakai munka alkalmával olyan erősen megcappte a Klári sovány karját, hogy kék folt támadt a csipés helyén és a szomorú kis leány sirni kezdett. Leült a gép falépcsőjére, kőtenyével elborította arcát és úgy sirt. A szakatoló gépben pedig ezalatt üresen keringett a folyton papírtéves henger s körökörül sürgött forgott a munka sok robotosa, de arra is jutott idő, hogy egy-egy dévaj legény nevetést erőszakoljon ki a leányok sápadt arcára. A mi nem volt valami nehéz dolog, mert ezeknek a leányoknak olyan nagyon kevés örömrük volt az életben, hogy kapva kaptak minden kicsiségen, amin kinevethették magukat.

A Szutor Mihály inasa: Zeiga, akinek éppen dolga akadt a gépnél, látta, mikor az az ember, aki ő vele is annyira kegyetlenkedik, hogy a képe már szinte ferde a sok pofontól, milyen durván bánt Klárral.

újságíró kérdésére kijelentette, hogy „Európa mai feszült helyzete s a hármasszövetség közeli lejáratja jobban biztosítja a magyar alkotmányosságot s annak a közjogi ellenzék irányára szerinte való fejlődését, mint Magyarország belső ellenállási ereje és társ-hatalmának meggyöngyülése. Hiszen nem alkotmányos Magyarország mellett Ausztria nem erőt, hanem gyöngeséget, nem a konszolidációt, hanem az elemekre bomlás képét mutatná.”

Valódi államférfiai éleslátás nyilvánul ez ítéletben, mert annyi kétségtelen, hogy a mely pillanatban Magyarország alkotmányát felfüggesztik s abszolút uralom alá hajtják, az megszűnt a birodalom támasza és erőssége lenni, s még ha az osztrák tartományok erős egységet képeznének is, azok erejét is felemésztené a magyar nemzet sakkban tartása.

Már a külpolitikai helyzetre való tekintetből sem lenne tehát lehetséges alkotmányunkat egyszerűen eltörölni, sőt ellenkezőleg a bécsi körök — ha Magyarországon az alkotmányos kormányzat más-ként lehetséges nem lenne — kénytelenek lennének a közjogi ellenzék programját is elfogadni: mert az európai koncertben csak az alkotmányos Magyarországgal szövetkezett Ausztria állhatja meg helyét, mint keresett szövetséges társ; az már külszövetségeseinknek mindegy, vajjon egységes kommandó alá hajtott vagy külön osztrák és külön magyar hadsereggel támogatja is a szövetséget, sőt okos politikus előtt az utóbbi még kedvesebb lesz, mert a nemzeti hadseregnek kitünőbb szellemére számíthat.

Persze, hogy ez az eredmény bekövetkezhesék, a magyar nemzetnek alkuvás

nélkül kellene a bécsi köröket az elé az alternatíva elé állítani, hogy: vagy lesz alkotmány Magyarországon az állami önállóság minden kellékével ellátva, vagy igazságot le bennünket abszolút hatalommal!

Az utóbbit a külpolitikai konstellációkban rejlő alkotmány biztosítékunk tenné lehetetlenné, csak hogy a nemzet valódi akaratának meghamisításával összetákolt parlamenti többségünk kényelmesebbnek s a hatalmat részére jobban biztosítónak tartja, ha ezt az alkotmány biztosítékot nem próbálja ki, hanem inkább táncol úgy, a hogy Bécsben fújják.

H i r e k.

Pécs, 1896. február hó 14.

Báli baleset.

Höppents ur, a hivatalában körömszakadásig ambiciózus bíróság tegnapelőtt amint lapozgatja a sok ákombákom akta-csomót, egyszerre csak hátradől kopott bőrfoteljében s kövér fizimiskáján figurás ráncok futnak szanaszét.

Ej mit ér ez a sok bolond irka-firka — mondja orra rezes csimborasszójára bökkve tintás ujjával — egyszer én is ki akarok rugni a hámból!

Aztán átkiált a szomszédos szobában körmölgető, kaccenjammeros gyakornokhoz:

— Lőcs!

A gyakornok beugrik:

— Parancsoljon főnök ur!

A főnök auktoritásoz pózba vágva magát, végigsimogatja hivatali buzgólkodásainak édes gyümölcsét: hivalkodóan dudorodó pot-rohát s így szól a gyakornokhoz:

— Lőcs, rekviráljon ma estére egy karthauzi barátságát, meg egy huszárkáplár uniformist. Ferstanden?

— Fer

— Maga lesz a barát, én leszek a

huszár. Elmegyünk a maszkabálba. A cechet én fiselem.

— Igenis főnök ur.

Höppentsné öngyűlölete, a gömbölytű testű menyecske otthon varrogat. Férj-ura fehérműtűt reparálja. Egyszer csak fel-ugrik a varrómasina mellől s nagyot nyujtózva s így szól:

— A manó őrizze folyton ezeket a falakat. A farsang maholnap elmúlik anélkül, hogy én valahol is lettem volna egy kicsit szórakozni . . .

Aztán kikiált a konyhába:

— Naca!

A takaró leányzó betoppan:

— Tessék nagysága!

— Te Naca, szerezz ma estére egy apácaruhát, meg egy rózsaszínű dominót. Én leszek az apáca, te meg a dominó. De el ne járasd ám a szádát!

— Igenis nagysága . . .

Öt óra után, estefelé hazaballag Höppents ur s imigy hizeleg a gömbölyded asszonykának:

— Aranyom, siess a vacsorával. Ma estére egyik hivatalnokom tartja névnap estétjét a Mátyásban. Meg vagyok hiva s nem akarom megsérteni elmaradásommal.

Ő nagysága majd hogy meg nem puszizza örömeiben Höppents urat. De óvatos a lölköm és halk, panaszos hangon imigy válaszol:

— Csak arra kérlek, ha megjössz, hálj az ebédlő szobában. Nagyon rosszul érzem magamat. Nem szeretném, ha éjjel fölvernél álmomból.

— Isten őrizzen kicsikém, hogy nyugalmadat háborgassam. El se mennék . . .

— De csak menj, nem akarom, hogy miattam bárkinek a neheztelését is magadra vond.

— Óh aranyos! . . .

A maszkabálban találkozik a barát az apácával, a potrohos huszárkáplár a rózsaszínű dominóval. Kölcsönösen megtetsze-

Zsiga, 14 éves fiú léte túrelmetlen gyűlölettel volt eltelve mindenki iránt, akinek jobb dolga volt, mint neki s szánalommal az ő sorsának osztályosai iránt.

A szánalom és a gyűlölet dolgozott keblében, mikor nesztelentül odacsuszott Réz Mátyás szekrényéhez, s a fülébe sugta neki:

— Nebántsvirág sir.

Réz Mátyás kezében remegett a vasfogó, amibe az ónbettűkből a sorokat szokta kirakni.

— Sir? — kérdezte megütődve.

— Sir, — sugta bosszút lihegő hangon Zsiga.

— Ki bántotta? — kérdezte olyan hangon, hogy Zsiga szinte megijedt tőle.

— Ki? Hát a Szutor ur.

Réz Mátyás letette a vasfogót. Nyugodt ember volt s mégis egyszerre haragos lett. A fölháborodása most már végig csapott az egész nyomdán s mikor elért a géphez, Klárit aki már ekkor kisírta ugyan magát, de arcát még mindig eltakarta kötényével, még a rendesnél is sápadtabb arccal álltak körül a nyomdász segédek és a gép-leányok. Réz Mátyás fenyegető arccal közeledett. Egy kiáltással rávetette magát Szutor Mihályra és megszorította a nyakát:

— Megfojtalak te bitang.

A leányok és a legények szétszaladtak ijedtökben. Mikor Szutor Mihály kikerült a Réz Mátyás kezei közül, gallérja és nyak-kendője rongyosan fityegett le a nyakáról.

Ettől a naptól kezdve érdeklődni kezdtek egymás iránt, amit nem is titkoltak. Réz Mátyás mikor elvégezte a dolgát, odaállott a géphez, megvárta Klárit, hazakisérte, még a kapuban is sokáig beszélgetett vele, olykor a lakásra is bement s az anyja jelenlétében folytatták a beszélgetést.

Klári lassankint kifejlődött, bár arca halvány maradt, de mégis nyulánk, szép leány lett. Nagyon szerette az anyját s mikor hazament, melléje ült; vállára hajtotta fáradt fejét; kezét is oda nyujtotta anyjának, aki azt a saját kezével melengette. Néha pedig megtapogatta a hátát s félenken kérdezte:

— Fáj?

— Nem . . . csak akkor fáj kicsit, ha sok az éjszakai munka.

E miatt az özvegy asszony busulásnak adta magát s titokban törte a kezét, mert nem tudott a dolgokon változtatni, néha esőben, hóban is kisétált a temetőbe s a holt ura sírjánál jól kisírta magát.

Oththon aztán gyakran mondogatta a leánya udvarlójának, Réz Mátyásnak, hogy milyen jó ura volt neki; olyan jó ember, mint amilyen az ő boldogult öreg Józsefe volt, nincs és nem is lesz többé a földön.

Annyiban igazat mondott az özvegy asszony, hogy neki nem is lesz többé olyan ura, de egyebekben füllentett, mivel az öreg József a garázdább természetű emberek közé tartozott, akik ünnepnapokon berugnak és megverik a feleségüket.

— Aztán keresset-e jól? — kérdezte Réz Mátyás.

Az asszony, aki jámbor lélek volt, de azt hitte anyai kötelessége füllenteni és a dolgokat nagyítani; rámondta:

— Annyit keresset, hogy még a drágaság idején is, napjában kétszer is ettünk húst.

Réz Mátyás elkedvetlenedett, hidegen, elmélázva kérdezte:

— Napjában kétszer ettek húst?

— Kétszer, ha mondom — erősítette az özvegyasszony. — Ugy-e Klárikám?

— Mikor, hogy . . . — felelte Klári.

— No egy nyomdászsegéd családjának nem igen telnék napjában kétszer, mert a lakás, hus, kenyér napról napra drágul, aztán az ember nem huz mindig egyenlő erővel. Hiszen olykor a ló is megbokrosodik, a gép is eltörik néha. Igaz-e.

Klárika áhitattal néz Réz Mátyásra s rámondta:

— Ugy van.

Összekulcsolta a két sovány kezét, elgondolkozott, maj csendesen így szólt:

— Hiszen maguk sztrájkolni akartak.

Réz Mátyásnak egyszerre kigyulladt az arca, hevesen kezdte fejtegetni a sztrájkot s mint akinek hirtelen szeget üt a fejébe egy gondolat, fölkiáltott:

— Majd megcsináljuk.

Az özvegyasszony megijedt.

— Mit?

— A sztrájkot, felelte Réz Mátyás.

És megkérte a Klárika kezét. A leány sirt és nevetett örömeiben. Odanyujtotta a kezét a fiatalembernek és így szólt:

nek egymásnak. A káplár ur, ahogy pocakjától tellik, tüzesen udvarol a dominónak. A szende apáca meg a karcsu barátot kerülgeti.

Éjfél felé a huszár odasettenkedik a barátához s így szól neki:

— Lócs, én elmegyek. Hazakisérem a dominót.

Lócs keresztet hányva magára keneteljesen mormolja:

— Accipe benedictionem meam! Jó mulatást.

Aztán egy lelkes hopszpolkát táncol az apácával.

*

Höppents ur, a természetes huszár karonfogva kíséri a dominót a sötét utcákon és formás pocakjára téve kezét, szerelmet vall a rózsaszínű hölgynek.

Mihamar beérnek egyik utcába, hol is a dominó a harmadik ház előtt megáll s a kapukulcsot elővéve zsebéből, kinyitja az ajtót.

A huszár megijed és habozva szól a dominónak:

— Engedj meg szép dominó, de ide nem mehetek veled.

— Nem-e?

— Persze hogy nem. De hogy jutsz te ennek a háznak a kapukulcsához?

— No mer' én itt lakom.

— Itt-e? Hisz' én is itt lakom. Ki vagy te hát tulajdonképpen?

— Hát annál a vén számár Höppents tekintetes urnál vagyok minden lány.

— Te vagy a Naca?

— Én hát. De most te is mondd meg, hogy ki vagy?

— Én meg vagyok az a vén számár. Aztán ki eresztett el téged a maszka-bálba?

— A nassága. Vele együtt mentünk el. Ő volt az apáca, akivel az a kujon barát mókázott.

Höppents ur kardot rántva, böszülten szalad vissza a bálba. Keresi az apácát, de nincs. Kutatja a barátot, de az is elpárolgott a teremből. Az epe majd előnti mérgében. Egy padra leülve, limonádét kér és folyton sápadtabb lesz arca.

— Fogja, de aztán nem kap velem egyebet . . .

*

Munkaszünet idején együtt turbékoltak ezután mindig a szerelemtől és a sztrájkról beszélgettek, amely nagy nyugtalanságba sodorta a munkásokat, de a melytől boldogulásukat remélték.

Klári minennap ujságolta az anyjának:

— Tudja édes anyám, milyen okos ember az a mi Matyink? Ő elnököl a nyomdász kongresszuson.

Az öreg asszony a félelemtől szívdobogást kapott.

— Te, mi az a czongr . . .

— Kongresszus — szólott a leány.

Az anya megértette, hogy valami Kohnról van szó és megnyugodott.

Bezzeg nyugtalan volt Réz Mátyás. A sztrájk földulta lelkének nyugalmát. Amikor csak tehetett, leszaladt a géphez; olyan arcot vágott, aki bizik a sztrájk vívmányaiban, leült a hervadt kis Nebántsvirághoz s ott a csörömpölő vasgép mellett, az ólomporos levegőben, a füstös falak között egy nyitott festékes hordó mellett édes szavakat sugdosnak egymás fülébe:

— Ha nézem arcodat, forr bennem a vér. Nem maradsz már itt soká ez ólombányában. Kihozlak innen édesem. Bérelünk egy kis lakást . . .

— Milyen tisztán fogom tartani . . . Az ágyad fölébe tesszem Jézus Krisztus menyemenetelét . . .

Réz Mátyás ellenkezett:

— Azt a te ágyad fölébe tesszük.

— Gazember Lócs, elcsábitotta a feleségemet.

Másnap reggel találkozik a hivatalban a kaccenjammeres gyakornokkal, ki imigy hizeleg neki:

— Hogy tetszett mulatni az éjjel főnök ur?

— Mi közö hozzá?

— Bocsanat, csak azért voltam bátor kérdeni, mert én alaposan kivettem a részemet a mulatságból. Mondhatom, sikerült bál volt.

— Elhiszem akasztófa, — dörmögé a főnök ur, — jobb lesz, rubrikazza meg azt a kimutatást, ahelyett, hogy a száját járattja.

*

Délben az ebédnél a gömbölyű asszonyka így szól Höppents urnak:

— No hogy éreztél magadat fiacskám tegnap este a Mátya-s-ban?

A főnök urból majd kippantant a düh. De bosszuságát pocakjába kergetve így felelt:

— Nem a legjobban. Olyan csöndes volt a társaság, hogy szinte apácaklastromban képzeltem magamat.

A gömbölyű asszonyka pajkosan nevetett.

— Képzelem, hogy milyen rosszul eshetett az az apácaklastrombeli csönd tenéked, akinek ha jó kedve van, olyan duhaj vagy, mint egy zupás huszárkáplár! . . .

A férj és feleség egymásra nézett és angol flegmával mártogatták a tejfőlös gombaszószot.

Megértették egymást.

Berci.

Napirend 1896. február 15-én

Naptár: szombat, febr. 15. — Róm. kath.: Fausztin. — Prot.: Jovita. — Görög-kel.: (febr. 8.) Szim és An. — Zsidó: S. Teruma. — Nap kél 7 óra 8 perckor. — Nyugszik 5 óra 23 perckor. — Hold kél 1 óra 20 perckor éjjel. — Nyugszik reggel 9 óra 41 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 6 $\frac{1}{2}$, Celsius fok hideg; légnymás 755. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint változás nem várható.

Színház: „Orpheusz a pokolban”, operette 3 felvonásban.

Mulatságok: Jogásztanácsotly a Vigadóban. — Munkásképző-egylet bálja a Hattyuban. — Bérkocsibál a Nemzeti sörccsarnokban.

Ekkor egy társa kezébe nyomta a munkönyvet. Csak ez a néhány szó volt bele írva:

„Munkaideje két hét múlva letelik.”

Amint elolvasta, arca úgy elváltozott, mint a viasz. Klári nem értette, mi bántja a völegényét, a vállára hajolt, teljes szerelemmel nézett föl az arcára s úgy sugdosata a fülébe:

— De azért mégis csak a te ágyad felibe akasztjuk a Jézus Krisztus menyemenetelét.

*

Este, amint Réz Mátyás fáradtan, csüggedten haladt végig a nyomda udvarán, utána somfordált Zaiga, a bal tenyerével eltakarta a ferde képét, amely piros volt a pofontól.

— Tudja, miért történt?

— Miért?

— Szutor Mihály elárulta az iródában, hogy maga rendezi az egész sztrájkot. Hát azért mondtak föl magának.

Réz Mátyás olyan természetesnek találta ezt a dolgot, hogy kedve lett volna leszarazni magát azért, hogy előbb nem jutott ez az eszébe.

Elment a Klári anyjához. Őszintén elmondott neki mindent.

— Azt gondoltam, a fizetésem nem lesz elég lakásra, husra, kenyérre, azért akartam rendezni a sztrájkot. De elcsaptak.

Az özvegyasszony összeráncolta a homlokát és oldalt nézett:

— Elcsapták? Uhm, hát akkor minék bolondította el a szegény leányom fejét . . .

Uriel.

— (Polgári bál.) A pécsiek Hercenberger bácsija által a Vigadó termeiben rendezett polgári bál olyan pompásan sikerült, hogy a tavalyival, vagy az az előttivel a legkevésbé sem lehet összehasonlítani. A táncterem telve volt a legszebb hölgykoszorúval, a terem közepén pedig a fekete ruhás férfiak nagy falanx-ja percről-percre megmozdult, hogy késről-késre adják az egyszerű-kétszer már körüllejtett fiatal lányokat vagy menyecskeket. Mindenki ismerős volt, mintha csak találkat adtak volna Hercenberger bácsi estélyén. Farkas Sándor teljes zenekara kitarással husta a legkapósabb táncdarabokat, és a táncrend minden számát, a négyeseket kivéve, meg kellett ismételnők. Szünóra alatt egy kis csárdás verseny rögtönzött a jókedvű Hercenberger bácsi által, előszóltattak az étteremben pityizáló nehéz lovassághoz, vagy a rokkant gárdához tartozó, csendesen pityizáló boldog családapák és öreg legények, megalakították ezekből a jury-t és a legjobb csárdás táncos és táncosné szép emléktárgyakat kaptak. A hangulat kezdettől fogva crescendo-ban volt és szünet után jöttek a forte és fortissimo k, decrescendo-ról nem számolt be tudósítónk, hanem a következő névsorral, megjegyezve, hogy sokak neve azért maradt ki, mert a nagy tolongásban kipuhatható egyáltalában nem volt. Ott voltak tehát a többek közt: Biber Mariska, Járányi Annuska, Keil Anna, August Gizike, Paczolya nővérek, Köpf Annuska, László nővérek, Graumann Juliska, Kress Mariska, Papp Nina, Giss Irma, Landráf nővérek, Negele Katica, Taki nővérek, Oertl Juliska, Kóházy Irén, Rostás Ilonka, Szőnyeg Terka, Kerekes Teruska, Késs Mariska, Edenhoffer Mariska, Kalupka Irma, Cserdi Ida, Udvarny Irma (Szigetvár), Faboricza Mariska (Szigetvár), Péter Katalin. — Továbbá Csonka Istvánné, Horváth Antalné, Hauk Antalné, ifj. Kollár Ferencné, Udvaryné, Graumann Jánosné, Rehlingné, Ruepprechtne, Zsilinszkyne, Walláné, Horváth Béláné, Waga Ferencné, Csöglné, Póth Gáborné, Sillay Béláné, Tursicsné, Horvaticsné, Hammerné, Meixnerné, Bencenleiter Nándorné és Józsefné, Petrovics Istvánné és Ferencné, Fulöpné, Plichtáné, Papp Józsefné, Ganterné, Tillné, Cserta Antalné, és Vincéné, Kollárné, Rihmerné, Kelemenné, Rostásné és még igen sokan. A négyeseket átlag száz pár táncolta. Ha megemlítjük még a gyors kiszolgálást az étteremben, a jó borok mellett eltöltött órákat, hű képet adunk a lefolyt bálról, melynél legjobban Hercenberger bácsi örvend a sikernek, a kinek oly sok jó ismerőse van.

— (Baranyamegye millenniumi képe.) A vármegye közönsége által Horváth Károly fiatal festőnél megrendelt nagyméretű olajfestmény befejezéséhez közeleg és már csak az utolsó ecsetvonások szükségesek és a kép maga pár hét múlva megsemlélhető lesz a megyeházán. A kik látták, elismeréssel nyilatkoznak a pécsi származású fiatal művész eme sikerült alkotásáról. Gyönyörű rajta az éjjeli holdfény, a mint az visszatükrözik a távoli Duna felcsinén. Igen sikerülten van visszaadva a fáklafény reflexe az élők és a csatatéren nyugvó elesettek arcán. A kidolgozás pedig, a legapróbb részletekig, mesteri és az összbenyomás, a mit a képszemlélete kelt, minél tovább nési valaki, annál megkapóbb. Hosszártók felismereni vélik Horvátban az alkotó asenit és határozottan állítják, hogy a „Perényiné temeti a mohácsi hőseket” című képe szakemberek és műértők elismerését fogja kiérdemelni. Gratulálunk előre is fiatal földünknek a szép sikerért.

— (Röntgen találmánya Pécsen.) A pécsi főgimnázium öt tanára, Zelesny Károly helybeli előnyesen ismert

fényképes közebejöttével, sikerült kísérleteket végezték tegnap délután az intézet fizikai termében a Crokes-féle (olv. Krúk) csövekkel, melyeket dr. Kiss műgyemtemi tanár küldött. Ezek a csövek a legújabb, tökéletesített üvegből valók, melyeknek az exponálásra elég 1-2 perc. Ez okozta, hogy a kísérletező tanárok, követve mindenben dr. Kiss utasításait, mindjárt az első kísérletnél teljes sikernek örvendettek. Lefényképek egy kulcsot, mely szekrénybe volt zárva és maga a szekrény ruhába göngyöltve, továbbá Zelesny tiz éves kis fiának a jobb kezét, mely a legnagyobb pontossággal tünteti fel a kéz vását és a porcogókat; továbbá szekrénybe tett óraláncokat, pénzdarabokat. A felvételek most Zelesny műtermében vannak és sokszorosítás alá kerülnek. Tudósítónk ma délelőt meglátogatta Zelesny műtermét, s megtekintette a készülő csodafényképeket. A gimnáziumban folytatni fogják a kísérletezéseket. Zelesny Károly ur a legnagyobb előzékenységgel bocsájtotta rendelkezésünkre a felvételi lemezeket és szakzerű magyarázatokkal is szolgált tudósítónknak. Hazánlóképpen bemutatta az orsz. ezredévi kiállításra felküldendő óriási fénykép felvételeit. Igen szép platina-typiai felvételek ezek. 50 cm. magas és 60 cm. széles kartonlapok, melyek jobbra tájkép felvételek. Igen szép felvételek a vízholdó lányok a mohácsi Dunánál, háttérben a Margitta szigettel, továbbá oláh cigányok a sellyei erdőben, meg a hajómalmok a Dunán, a kép elő részén mosó asszonyokkal. Ezek a felvételek eredetileg a Várad-féle monográfia számára készültek és most megnagyobbított kivitelben, kellőleg kiszinezve kerülnek a kiállításra, minden esetre elismerést szerezve a törekvő fényképésznek és dicsőséget a pécsi iparnak. A csodafényképek a napokban láthatók lesznek valamelyik király-utcai kirakásban.

— **(A keresk. és iparkamara közgyűlése.)** A pécsi kereskedelmi és iparkamara ma délután tartotta évi rendes közgyűlést, saját helyiségében. A közgyűlés lapunk zártakor még folyván, annak lefolyásáról holnapi számunkban emlékezhetünk meg bővebben.

— **(Megrovási kaland.)** Kemény szavakban, éles hangon tartott „meghagyatik” érkezett a napokban Pécs város közönsége címére a belügyminisztertől. Latkócy államtitkár aláírásával. Abból az ötletből esett pedig ez a szégyen a mi városunkon, hogy a múlt év nyarán nálunk vizitelt Buzinkay Gyula dr. orsz. közegészségügyi felügyelő. Nagyon sok árnyékot talált nálunk a jeles férfiú és ezekről tett tapasztalatait egy tiz éves jelentésbe foglalva, beküldte felettes hatóságának, a belügyminiszteriumnak. Ott aztán egyik osztályból a másikba vándorolt, míg végre a VIII. ügyosztály valamelyik fogalmazója üres idejében „kipipálta” belőle a legvastagabb, aláhuzott részeket, egy diurnista urral ékesen letisztáztatta és elküldte a mi derék polgármesterünknek, hogy gyönyörködjék a hü fotografiában. A dorgatorium számba vehető „meghagyatik” egyébiránt a legközelebbi közgyűlésben föl fog olvastatni. Kifogásoltatik először is a pécsi nyitott vízlevezető csatornák penetráns büzt terjesztő illata, no meg hogy ebből lapátolva a vizet, bacillus-tenyésztő telepekké transzformálják az összes utcákat. Az sem tetszik a kegyelmes urnak, hogy a vágóhídon turkómániai állapotok uralkodnak, nem tetszik a Matosza-árvaháznál az épülethez ragasztott 00-ás hely, nem tetszik a balokányi tó, melyet alaposan kitisztítani kellene, utána pedig szépen kikavicsolni, nem tetszenek a bányatelepi lakásviszonyok, sőt sok minden egyéb nem tetszik, csupán csak a városházán uralgó példás rend és tisztaság, mely példátlan és páratlan egész Magyarországon. Nem igen tanácsoljuk Buzinkának, hogy még egy-

szer valaha Pécsre merjen láogatni, mert hát a városi urak nem valami szívesen fogadják, azért, hogy volt bátorsága megmondani . . . az igazat.

— **(Polgári táncestély.)** Szabó Sándor, a malom-utcai „Petőfi”-vendéglő vendéglőse tegnap este zártkörű polgári táncestélyt rendezett vendéglőjében, mely igen jól sikerült. A bálon sok kedves fiatal asszony és leány vett részt s Horváth Lajos zenekarának muzsikája mellett éjjel után is a legjobb hangulat uralkodott. A vendéglős jó magyaros konyhájáról és tisztakezelésű italairól, valamint pontos kiszolgálásáról is jó bizonyítványt állított ki magának a szép sikerű táncestélyen.

— **(Öszevezett a rendőrökkel.)** Schmidt János, gyönki illetőségű fuvaros egy áttivornyázott éjszaka után találkozott hajnalban a rendőrorjáratú s mikor a rendőrök felszólították, hogy hagyja el az éktelen dalolást, melylyel felverte az egész utca csendjét, nem adott a felszólításra semmit s szóra szót váltván velök, takaros veszekedést rögtönzött, a minek az lett a vége, hogy bekieérték és kihágás miatt elítélték két napi elzárásra vagy tiz forint pénzbüntetésre. Mint hogy azonban az ítélet jogerőre emelkedéseig elég ideje volt gondolkodni Schmidtnek, hogy kifizesse-e vagy leülje a tiz frtot, arra határozta el magát, hogy nem teszi egyiket sem, hanem — megszökik. És úgy is tett s most keresi a rendőrség a szökevény fuvarost.

— **(Pályázat.)** Megyénk egyik községében, Gödre-szent-Mártonban harmadosztályú postahivatali állás jött üresedésbe. Pályázók három hét alatt nyujtsák be kérvényeiket a pécsi magy. kir. posta- és távirda igazgatóságához.

— **(Israelita községkerületi közgyűlés.)** A tizedik izr. községkerület a napokban tartotta Bonyhádon alakuló közgyűlést. Dr. Flesch Ármin mohácsi rabbi indítványára Leopold Sándor eddigi elnök egyhangú lelkesedéssel újból kerületi elnökké választott. Elnök megköszönvén a bizalmat, megemlékezik a zsidó vallás recepciójáról, melylyel az igazságos magyar nemzet az összes pozitív vallások szülőanyját a keresztény vallásokkal egyenjogúvá tette. Tette ezt pedig oly időben, midőn a Lajtántuli szomszédállamban az antiszemizmus ülte orgiáit. S ha épen most — úgy mond — országszerte azon tanakodnak a hazafiak, állittassanak-e föl az ország határszélén sorompók, bátran mondhatjuk a fajgyűlölet ezen rut kinövése sorompók nélkül sem bír áthatolni ide hazánk határán. Ört áll ott a magyar szabadságszeretet, a magyar jogérzet, a magyar hazafiság és a magyar ész. Végül a hazafias köteleességek mellett a vallás iránt való köteleességek lelkiismeretes teljesítésére buzdít. — Elnök előterjesztésére a közgyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy hálafelelőket intéz azon államférfiakhoz, a kik a törvényt kezdeményezték és annak törvénybe iktatását keresztülvitték. Fölvívást intéz a kerülethez, hogy az israelita közalap gyarapításához a magyar kultúra emelésére hozzájáruljanak.

— **(Sertésvész.)** A sertésvész megyénkben még mindig uralkodik. Így bár Siklóson megszűnt is s a község határa a zárlat alól feloldatott, addig például Harkányban még mindig terjed s épen azért a jövő hétfőn tartandó országos vásárra sertéseket felhajtani tilos s csak a marha- és lóvásár lesz megtartva.

— **(Agyonlőtte magát.)** Horváth Gyula, Horváth Sándor helybeli honvédszázados fia, ki a Ludoviceumban kadét volt,

tegnap agyon lőtte magát. Szüleit táviratilag hívták fiatal tizennyolc éves fiukhoz, a kit hogy mi vitt az öngyilkosságra, az talán örök relytély marad.

— **(Csavargó-virtus.)** Ma reggel a Ferenciek utcájában egy vörös szakállas, dult képű, szakadt kül-ejű ember ment tántorogva s olyan nótákat dudolgatva, melyeknek hallatára még a legedzettebb idegzettü baka-dulcineák is elpirultak. A pálinkától kapatos atyafit egy épp arra menő rendőr megszólítja, hogy hallgasson, mert különben köter lesz a nóta vége. De a csavargó rá se hederit a rendőr urra és csak tántorog csak nóturáz továbbra is. A rendőr megfogja a csavargó karját s akarja a városháza felé kísélni. De a csavargó kirántja magát a hivatalos marokból s füstölgő vergónia csutakjából egyet szippantva, májesztékus tekintettel így szól a rendőrnek:

— Hijjon kend még egy rőndért! Csak nem hagyok becsületemen csorbát ejteni, hogy egy szál rőndér elbánjon velem! Még eddig hál' isten mindig kettő vitt be. De arra is vót eset, hogy három-négynek is adtam munkát. És most kend egy maga akar bevinni?! Olyan nincs! . . .

És csakugyan a csavargó-virtus lett a győztes. Olyan mulatságos jelenetet inszcenirozott a butikok akrobatája, hogy az egymagában vele szemben tehetetlen rendőrnek pajtás után kelle füttyenteni, s csakis így tudták lefűlelni a becsületére féltékeny szanszkulottot.

— **(Jogász-táncestély.)** A pécsi jogakadémiai ifjuságnak holnap, szombaton, a „Vigadó” disztermében tartandó táncestélyére jegyek a nap folyamán az „Olvasókör” helyiségében (Lyceum-épület, II. emelet, jobbra) d. e. 9-12 óráig és d. u. 3-5 óráig; este a pénztárnál válthatók. Felülfizetések a „jogászsegélyző-egylet” alapja javára köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 1/2 órákor. Bejárat a Percel-utca felől.

— **(Eltűnt leány.)** Spiegel Zsuzsanna szolgáló messze földről, Debrecenből vetődött ide Baranyába, hol végigszolgálván — úgy szólván — minden várost, végre itt Pécsen állt szolgálatba. A szolgálatból azonban csakhamar a kórházba került, mert a kóbor élet igen megviselte. Innen gyógyultan bocsájtották el még a múlt évben s ekkor Spiegel Lujza azzal ment el a városból, hogy haza megy Debrecenben lakó szüleihez. Azonban a szülők még máig sem látták leányukat, a ki semmi életjelt sem adott nekik magáról. Végre jelentést tettek a hatóságnál, hogy a sorsával mindig elégedetlen leány talán el is emészette magát. Az eltűnt leányt tehát most körözik; keresi a mi rendőrségünk is, hogy ha megtalálják — kötött marsrutával azonnal haza utaztassák a szüleihez.

— **(Iskolai ünnepély.)** A mohácsi állami polgári fiú és leányiskola növendékei az ifjusági könyvtár javára folyó február hó 23-án délután 3 órákor, a Kaszinó termében iskolai ünnepélyt tartanak. Belépőjegy ára egy korona. Tanulójegy 20 fillér. Tekintve a nemes célt, felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Az ünnepély műsora a következő: 1. Erkel F. Himnusz, éneklő a

fiu és leányiskola egyesített énekkara, harmonium kíséret mellett. 2. Garay K. Szeresd magyar hazádat, szavalja Sipos Károly. 3. Gyulay P.-Káldy Gy. Éji látogatás, melo-dráma, szavalja Weiss Riza, zongora kíséret mellett. 4. Chopin. Keringő, cis-moll; zongorán előadja Frommer Olga. 5. Vida J. Vitéz Jónás, szavalja Fabritzky Antal. 6. Brand E. a) Barcarola (átirat), b) Olasz népdal, éneklí a leányiskola énekkara zongora-négykezes és harmonium kíséret mellett. 7. Petőfi S. Ebéd után, szavalja Tauszik Andor. 8. Az elvarázsolt királykisasszony, vigjáték 1 felvonásban. Személyek: Ilonka Vicze Mária, Fanniika Littauer Ilona, Juliska szobaleány Láng Gizella, Katica parasztleány Wolf Melitta. 9. Vörösmarty M. Petike, szavalja Zsivánovits Géza. 10. Magyar népdalok, éneklí a leányiskola énekkara, zongorakíséret mellett.

— **(Megugrott zsebmetező leány.)** A ma reggeli piacon Krosch Julia kofaasszonynak zsebéből körülbelül egy forint aprópénzzel telt bugyellárisát K u s n y i r Erzsébet helynéklí cseléd kilopta s azzal, mielőtt észrevették volna, megugrott. A meglopott asszony szerencsésére nagy pirosbőr pénztartóját, melyben körülbelül öt forint volt, pár perccel előbb vette ki a zsebéből s csusztatta asszonyi szokás szerint a keblébe. Bizonyára ezt is ellopta volna az ügyes zsebmetező, s ki szerencsésen megugrott és most bottal üthetik a nyomát.

— **(Feloszló egyesület.)** Az első pécsi Consum egyesület a jövő hó 8-án délelőtt

10 órakor tartja a városház nagytermében rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatából, a mint kitetazik, a közgyűlés tárgya lesz az egyesület feloszlása iránti intézkedés mert az egyesületi igazgató jelentést tesz az egyesületi ügyek lebonyolításáról és az egyesület vagyoni állapotáról, azután pedig az egyesület feloszlása és vagyonának hovatfordítása iránt hoz határozatot a közgyűlés.

— **(Felborult kocsi.)** Benkovich Tamás ürögbi lakos ma délben sebesen hajtvá jött le kocsijával a Vilmos-utcából, a melynek végénél egyszerre a kocsi elé fogott egyik ló megbotlott, — elvágódott és a kocsi ennek következtében felborult úgy, hogy a kocsiban ülő Benkovich és felesége a kocsi-utrá estek. Az ember fején szenvedett könnyű sérülést, az asszony pedig karját horzsolta meg az esés következtében s épp ez volt a szerencse a szerencsétlenségben, mert minden segítség nélkül felszedőzködhetett a kiborult házaspár újra a kocsi-ba, melyet most már lépésben vittek a lovak még a legegynesebb utcán is.

— **(Két leányt keresnek.)** Két leányt keres most a rendőrség. J u c a Rózának hívják az egyiket, V á n y i Lidinek a másikat s mindketten Somogy-Szobbról távoztak el még újévkor azzal, hogy ide jönnek Pécsre szolgálatot keresni. Azóta aztán hírt sem hallottak róluk a hozzátartozók: pedig az egyik, Ványi Lidi — mint most kiderült — engedély nélkül vitte el a mostoha anyjának egy pár arany fülbevalóját és két aranygyűrűjét, a másik pedig a gazda-asszonyától, a hol szolgált, egypár darab ruhát és felöltőt hozott el amugy megkérdezése nélkül. A két tolvaj leányzóknak tehát

eleg oka van, hogy hollétüket eltitkolják. Node majd kinyomozza a rendőrség; ha itt nem hát másutt.

— **(Figyeljünk a csavargókra.)** Most télidőn a gyanus, elrongyolt külsejű csavargók egész rajával lehet találkozni ugy a községekben, mint az utakon. Nagy részök minden alkalmat fölhasználnak az elvihető dolgok elidegenítésére. Csak nemrég történt Német Bólyban, hogy egy csavargó a nyitva felejtett szobából a gazda dolmányát emelte el s azt potom áron el is adta. Az a nagy baj, hogy mindig akad orgazda, ki a tolvajok munkáját elősegíti. A nyomozás erélytelen folyik, de nehéz a tettes felderítése, mert mire a hatóság a dologba bele nyul, az már messze jár. Helyén való lenne, ha a községekben ügyeigő gyanus külsejű egyéneket szem előtt tartanák az előljáróságok.

Művészet, irodalom.

○ **A haza.** Sardou Viktornak ez a nagyhatású, kitűnően megkoncipiált és mélyreható drámai érben gazdag történelmi drámája tegnap este szép számu közönséget vonzott a színházba, mely nagy érdeklődéssel, helyenkint szinte lelkesedéssel nézte végig ezt a mindeközben realis alapokra fektetett s nem muló külsőségek, de belső értékének nagyságánál fogva ható, lebilincselő és minden benne történt vérengzés és halál dacára sem leverő, hanem igenis felemelő hatású darabot, melynek ugy külső kiállításá, mint

Károly leánya az enyém is, és a legkisebb szegényfolt örökre megbecateniténé férjemnek és egy ártatlan gyermeknek a nevét!

— Ó, ha ön ily hangon szól hozzá, Cecilia! . . . De, egy ötletem van! Menjünk el együtt a légyottra. Én nem félek. Azonban, megvallom, ha ön őt terveiben megingatni akarja s néhány kecsgetető szóval reményt akar nyújtani . . .

— Egyedül? . . . Nem, Helén, én nem megyek egyedül!

— Mily félénkség! Hát nem itthon lesz-e ön? És aztán . . . De hiszen mi mindent megbeszélhetünk együtt. Én majd önnel megyek és elrejtőzködöm. Mily kaland lesz ez, édes Cecilia! . . . Csakhogy Gyula urnak egy szót sem kell a dologról szólani. Ha minden jól megy, nem fogok megjelenni. Ha Savaréze megmarad aljas szándéka mellett, — a mi nagyon valószínű, — föltéve, hogy ön ugy fog vele beszélni, mint a hogy föltette magában, — ez a kis komédia, melyet együtt rögtönzünk, sikerülni fog . . . Mindenesetre pedig, a legkisebb heveskedésre megkopogtatja ön az ajtót s én megjelenek a hívására.

— Istenem!

— Ó, ha ön már előre is remeg! . . . Hány órákor indulunk innen? Miképp intézhetjük ugy, hogy a gróf és Gyula ur neszét ne vegyék?

— Hallom a lépteket . . . Hallgasson Helén, — vágott közbe a grófné, tenyerét végigvonva az arcán, mintha gyötrelmeinek a nyomait akarná onnan letörölni. — Ne gondoljunk többé önnek a tervére. Én soha sem aláznám meg magam annyira. Mindasokra nézve azonban, a miket önnek elbeszéltem, Helén,

Cecilia nem végezte be. Titka ellebbent ajkáról. Joga volt ezt egy barátnőjével közölni, de azt nem volt joga bevallani, hogy Savaréze Mátrhához, mint leányához, igény tart.

— Károly Mátrhának az atyja, — folytatá lelkesülten. — Károlynak élni kell, leánya végett. Ez az oka, a miért nem akarom én, hogy ő párbaft vivjon.

Aztán lankadtan ereszkedve egy karosszékre, kis szünet mulva így szólt:

— Isten elhagy minket! . . . Nincs többé erélyem . . . Ugy tetszik, mintha szétpattanna a fejem. Nekünk el kellett volna utaznunk . . . Károly beléegyezett. Még egy-két nap s mi menedéket találunk ez ember üldözése elől és Károly soha sem fog róla más-ként emlékezni, mint közömbösen, mint oly emberről, kivel esetleg találkoztunk, kit sajnálkozás nélkül hagyunk el s kit látni sem óhajtunk többé! De Isten nem akarta ezt. Ez az ember rám vár ma éjjel és ha nem jelenek meg, holnap elmondja Károlynak . . .

— Cecilia, kedves Ceciliám, ne essék kétségbe Isten jósága fölött, — kiálta föl a báróné, ki eleinte bámulva hallgatott, mig megérté, mily nehéz gond terheli a grófné lelkét. — Itt vagyok én. Majd megszabaditom önt; már eddig is felszólíthatott volna támogatásra. Én szívesen megteszek minden áldozatot önért és hozzátartozóiért. Savaréze ur meglehetősen silány ember ugyan, de van egyezersmind az ő pokoli fondorkodásában valami, a mi épp oly hősiés, mint gyűlöletes. Minden hiba az ő részén van, végcélja gonosz; de végre is, ő életével játszik, mert az ön férje éppen nem türelmes. Én jól látom, hogy bele kell a dologba avatkoznom. Nos, én elhatároztam magamat . . . nőtül, megyek Savaréze urhoz, hogy önt megszabadithassam.

disszertei s összevágó rendezése dicséretes volt, csak az tette a közönség türelmét próbára, hogy rengeteg hosszú felvonásokozokat tartottak. Az előadók egytől egyig derekasan megállták helyüket; igaz ugyan, hogy a pathetikus drámai dikciók közben eleinte egy-egy nyelvbortlást követtek bizony el nemcsak Mathison Sára asszony, de Rysor gróf és donna Dolores is, de ez — mondom — csakis a pathosz erejének tudható be s mit se vont le abból a nagy sikerből, a mi színészeink ez este elértek. Peterditől ismét láttunk egy az ő drámai talentumának dicséretére való kitűnő alakítást a hazájáért élő Rysor gróf szerepében. K. Breznay Anna (Dolores) nehéz szerepét a tőle már megszokott szép játékkal adta s alapos lélektani tanulmányra valló nagy sikerrel játszotta meg est a valóban „rettenetes“ asszonyt. Mészáros (Carlo) eszményi hőst teremtett a hűtlen, csábító jó barát s a hazája szabadságáért lelkesülő Van der Voot Károly alakjából; míg R. Balog Etel a tisztalelkű, betegtestű donna Rafaelát alakította az ő művészi tudásával. Szimpatikus volt Balla, mint Tremouille márki; a természetességig hű Follinus a harangozó, Somogyi Alba herceg, Deszéri a főhadbíró szerepében. P. Kovács Mariska igen kedvesen adta Koppenstock Józsa rövid szerepét; Somogyiné pedig Mathison Sárában nyújtott elismerésre méltó alakítást. A közönség nem is volt fukar a tapsokban a minden ízében sikerült előadás alatt s bőven juttatott az elismerés jeleiből a szereplőknek. (→)

○ **Filléres füzetkék.** Eötvös Károly Lajos debreceni kir. tanfelügyelő, közre bocsájtotta a „Göncy-egylet“ filléres füzetkéinek első sorozatát. A megjelent 3 füzet címe: „Imakönyvecske“, írta: Csiky Lajos. „Játékkönyvecske“ írta: Porzsolt Lajos és „Béri Balogh Ádám“ írta: Eötvös Károly Lajos. Ajánljuk az ifjuságnak az olcsó és élvezetes füzetkék megszerzését, melyek a fentnevezett egyletnél kaphatók.

Törvényszék.

§ **Házi szarka.** Palkovics Emília, Kovács János özvegye, zalaegerszegi születésű asszony a múlt évben szakácsnői minőségben szolgált Pécsen a Mayer család nál. A család egyik tagja, Mayer Antal nagy beteg lévén, ápolásában többször részt vett ő is s egy ily alkalommal, mikor a beteggel egyedül volt és azt az ágyra felsegítette, észrevett a párnák alatt egy zöldborítékú könyvecskét, a melyet nyomban ellopott. A könyvecske a Pécsi Takarékpénztárba betett 14.781 frt 02 kr. betéti összegről szólt s volt benne 630 frt készpénz is. Egy más alkalommal meg az asszony egy szekrényben egy dobozt látott, melyet szintén magához vett. Ebben volt Mayer Antal arany órája és láncja, a mit a szalagjába tett be a tolvaj asszony; az ellopott takarékbetéti könyvben levő pénzből három ízben összesen 2800 frt vett ki. Legtöbbet ebből a pénzből a testvére Palkovics Jánosra és az ezzel vadházasságban élő Weber Máriára költötte, a kiknek ékszereket és ruhákat vásárolt s elutaztatta őket Gleichenbergbe, mert Palkovics János beteges volt. Mayer Antal a lopás elkövetése

után nem sokára meghalt, s örökösei a tettes nyomára csak úgy jutottak, hogy a takarékpénztár egyik tisztviselőjének, a ki tudta, hogy az „A. M.“ betűkre jelzett takaréki könyvecske tulajdonosa Mayer Antal volt, feltűnt, hogy egy idegen asszony hordozgatja ki a pénzt a könyvre a takarékpénztárból. Ez adott hirt az örökösöknek a dolgról s így derült ki, hogy a lopást Kovácsné követte el. Kovács Jánosné a lakásán megtartott rendőri házkutatás alkalmával előadta a takarékbetéti könyvet s mindent, mit a lopott pénzből vásárolt, a mi hogy lopott volt arról a testvére és Weber Mária, kik lopásának legtöbb hasznát látták, nem tudtak semmit. A dolog vége az lett, hogy a meglopott Mayer Antal örökösei 913 frt 58 kr. híján a többi pénzt, illetve a takarékbetéti könyvet visszakapták s özv. Kovács Jánosné pedig ma állt a kir. törvényszék előtt lopás büntetése miatt s mindent töredelmesen beismerett. Ez alapon a kir. törvényszék bűnösnek mondta ki a lopás büntetésében s ezért őt kétévi börtönre ítélte.

§ **Elkerülte a börtönt.** Kertner Márton mohácsi lakos a munkaadójának, Kupferschmidt Mihálynak a pincéjéből hét ízben lopott bort. — A lopás kiderülvén reá, azt nem is tagadta ma a kir. törvényszék előtt, a hol azonban a panaszos azon feltétellel, ha az utánjárás költséget megfizeti, vádját visszavonta és megbüntetését nem kívánta. A vádlott 12 frt utánjárás költséget megfizetésére kötelezte is magát s így a kir. törvényszék — tekintetbe véve, hogy a vádlott a panaszosnak szolgálatában állott és szolgálati viszonyban elkövetett vétségéről van szó — a további eljárást az egész ügyben megszüntette s így a bortolvaj Kertner Márton megmenekült a börtöntől.

— Helén . . . Ön feledi, hogy ő senkit sem szeret; ő meg akarja magát bosszulni.

— Ó, ez nagy áldozat lesz, Cecilia; azért most már bizonyos vagyok a felől, hogy Gyulát többre becsülöm . . . Azonban a nőknek támogatniok kell egymást kölcsönösen. Mi, valóban, néha szánalomraméltók vagyunk, minden hibánkon kívül. Mily borzasztó helyzet ez! De merítsen bátorságot. Én, mint már mondtam, nélkül megyek hozzá és vezeklésre kényszerítem őt . . . Ön számíthat reám.

— Ismétlem, ennek az embernek nincs semmi más szándéka, mint bosszút állani, édes Helén. Aznap, midőn kénytelen volt megkérni önnek a kezét, hogy Károlynak a gyanuját elhárítsa, ezt merete nekem mondani: „Ugy intézze ön a dolgot, hogy kosarat kapjak.“

— Ó, ez ugyancsak aljas ember, — viszonzá a báróné a meggyőződés hangján. — Az ön helyzetében, édesem, engedném, hogy megverekedjék vele a gróf.

— És Mártha! — kiálta fel Cecilia kétségbeesetten, — és Mártha!?

— Akkor csupán egy mód van . . .

— Mindent bevallani Károlynak? . . . Elmondani neki, hogy Savaréze ur nekem udvarolgat; de én nem akarok egyebet, mint harcot? Ó, én ezt mind elgondoltam már. De, Károly . . . ön ismerheti . . . a mennyire szereti leányát, épp oly kérlelhetetlen megtámadott becsületének a védelmezésében. Ó megverekeznék akaratom, esengésem ellenére s Savaréze nek, még ha elejtené is őt, ideje maradna az egész multat föltárni a világ előtt! . . . Ó, nem, nem!

S aztán magában gondolta:

— Szegény Mártha! . . . Ó, inkább meghalok,

semmint megengedjem ennek az aljas embernek bizonyítani, hogy ő a te atyád.

— Ön nem ért engem! — mondá a báróné. — Az egyedüli eszköz volna arra nézve, hogy ön magát a zavarból kimentse: megjelenni a légyottra.

— Én?! Soha! . . . Ó, Helén! . . .

— Nem akar-e ön csakhamar elutazni, Cecilia? A fődolog az, hogy időt nyerhessen.

— Igaz; de . . .

— Az emberek nem határozottan rosszak. Savaréze ur is olyan, mint a többi. Ha ön őt megalázza, megveti, akkor ő kérlelhetetlen lesz, mint azt már tapasztalhatta.

— Ó, még most is remegek, ha eszembe jut.

— De, ha ön óvakodik éreztetni vele megvetését; ha ön nyájasan, jóindulattal beszél hozzá . . .

— Nemde, Helén, tisztességes emberhez méltóbb a feledés, mint a bosszuállás? Ám neki az a törekvése és egész becsülványa, ha férjemet lesujthatja, szívét összemorzsosolhatja, ha megmérgezheti életét; őt akarja sújtó karjaival találni; de a csapás először is engem fog érni, engem, a nőt.

— Nagyon jól van, nagyon jól! Ha ön neki azt fogja mondani . . .

— Ó, az én esengéseim, könyeim meg nem lágyítják az ő szívét, — folytatá Cecilia a nemes lélek fölháborodásával; — pedig nem sokkal nemesebb elégtétel volna-e a megbocsátás, mint a véres visszatörítés? . . . Ó gyűlöl! . . . és miért gyűlöl? Férjem soha sem ismerte őt! . . . És én mit vétettem neki? Mivel bántottam volna őt meg valaha? Ó engem gyalázatba akar tassítani, oly hibákért tenni felelőssé, melyeket nem követtem el; de én feleség, anya vagyok, a

Országgyűlés.

A képviselőház ülése febr. hó 14-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A mai ülésre lévén várható a névszerinti szavazás a Pulszky-ügyben parlamenti bizottság kiküldése iránt, az ülés rendkívüli érdekességnek ígérkezett s így a terem egészen megtelt a szavazásra berendelt honatyákkal s a karzatot is zafolásig megtöltötte a botrány végére kíváncsi közönség. Ülés elején Wlassich Gyula közoktatásügyi miniszter próbálta a hangulatot kedvesebbre fordítani, megígérvén az ellenzéknek, hogy a ház elé terjeszti az ügyre vonatkozó összes iratokat, melyeket aztán ki kell adni egy parlamenti bizottságnak, de csak a birói vizsgálat befejezése után. Békitő beszédét azzal végezte, hogy a történeteket katasztrófának mondja, de ne kívánja az ellenzék parlamenti bizottság kiküldetését, mert ezt bizalmatlanságnak veszi maga irányában és ha megszavazzák, akkor azonnal benyújtja lemondását. Inkább meritsenek a katasztrófából új erőt a jövőre nézve.

A beszédet, mely tehát egyenesen miniszterválságot jelentett be azon esetre, ha parlamenti bizottság küldetik ki s főképp annak ama pathetikus és a delphii orákulum jóslatához hasonlóan kétértelmű mezbe burkolt befejezését, hogy a katasztrófából új erőt kell meríteni, az ellenzék zajos derűtség közt hallgatta, majd a megbotránkozás gonykacaja verte fel a házat, mikor a villámhárító szerepére vállalkozó miniszter leült.

Utána Ugron Gábor állt fel és óriási hatású beszédben mindjárt a kormány ellen fordította Wlassich miniszter kétértelmű aposztrófálását. Igenis, a katasztrófából ő is új erőt merit s új erőt merit az ellenzék, hogy a kötelességüket könnyelműen vevő férfiakra, a kormányra lesujtsen. A kormánypárt szemérmelensége odáig terjed, hogy nemcsak azért könyörög, hogy mérsékeltlen, kimélettel támadják, de azt követeli, hogy ne is foglalkozzanak a kérdéssel.

Boncolja Bánffy miniszterelnök rövid, de annál zagyvább védelmi beszédét s angol példákkal igazolja, hogy Angliában ilyen esetben mindig parlamenti bizottságot küldöttek ki; sőt ráolvassa Tiszakálmánra is, több a hetvenes években tartott beszédéből, hogy hajdan ő is kötelességének tartotta ilyen esetben bizottság kiküldetését. Ha van önértzet a tuloldalban, akkor a nemzet becsülete érdekében elfogadja a parlamenti bizottság kiküldetését.

A zajos éljenekkel kísért s végén tapsviharral demonstrált beszéd után Apponyi Albert gróf beszélt, bizonyítván, hogy az ügyben világosság csak a parlamenti bizottság kiküldetése által nyerhető. Ha a Miklós Gyula vasuttyúgyében lezavazták Bartha Miklós ily célzatu indítványát, most megint a világosságnak akarnak ellenállani Ugron Gábor javaslatának elvetésével?! Feltéve, hogy ez bekövetkezik, úgy ő a maga részéről Szapáry Gyula gróf indítványát pártolja és ajánlja elfogadásra.

Apponyi beszéde után a közoktatásügyi költségvetést a többség megszavazván, követte az Ugron, Szapáry és Apponyi-féle javaslatokra. A berendelt kormánypárt szavazott, mint a parancsolat s így Ugron Gábornak is, Szapáry Gyula grófnak is a javaslatát elvetette a többség. Majd Apponyi Albert javaslata felett szavaztak s a névszerinti szavazás eredménye a következő volt: az indítvány mellett szavaztak 150-en, ellene 174-en, tehát 24 szó-többséggel ezt is elvetették.

TÁVIRATOK.

— **A főudvarmester halála.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hohenlohe főudvarmester az éjjel Bécsben hirtelen meghalt. Halálát szívszélhűdés okozta.

— **A kamatláb leszállítása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák-magyar bank főtanácsa mai ülésében minden várakozás ellenére leszállította a kamatlábat $\frac{1}{2}$ százalékkal a normális 4 százalékra.

NYILT-TÉR +)

Szép és igen olcsó lakás

a város legszebb helyén a Király utca elején május 1-ére bérbe adandó.

Bővebbet Engel Lajos utóda könyvkereskedésében Király utca a hajó szállodával szemben.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC.
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Elegans butorzat és ebédlő felszerelés zongorával

eladó, összesen vagy egyenként, előnyös feltételek mellett. Bővebbet a Klimó-utca 4. szám alatt az emeleten.

Feltűnő!!!

— Párisi petroleum-izzófény-hüvelyek. —

Háziasszonyok! Takarítsatok petroleumot a párisi petroleum-izzófény-hüvelyek által.

Minden hüvely 15 kr.

Szabadalmazva minden iparállamban.

Nincs korom! Nincs szag!

A legrosszabb petróleum is meglepő világossággal ég. Ezen hüvelyek légmentesen vannak elzárva és tartalmuk igen érdekes módon jut a petróleumba.

Ezen hüvelyek használata által legalább is olyan tény éretik el, mintha császár-olajat használnak, csak hogy míg a császár-olaj használata átlag literenként 6 krral drágább, addig ezen hüvelyek használata által a petroleum literje csak 1 és fél krral kerül többre.

Használat előtt a lámpa gondosan megtisztítandó, mert ez a jó világosság főfeltétele. Ezután a hüvelyt, úgy amint van, beledobjuk a petroleum tartóba. Sohasem szabad a lámpát egészen megtölteni, mert a bél egészséghez levegőre is van szüksége. A hüvely hatása 10 óra múltán észlelhető és több utántöltést is kibír. Ha ügyelünk arra, hogy a petroleum sohase égjen teljesen ki, úgy darabonként 2-3 hétig használhatjuk a hüvelyeket.

Magyarországon egyedüli elárusítója

Brand A. Budapest, Károly-körut 15. sz.

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe

Egger díjjutalmazott
biztos hatású

Mell-Pastillait.

Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő és szétküldési raktár

Egger A. fia

Nátor-gyógyszertára Budapesten, Váci-körut 17.

Minden eltörött

üveget, porcellánt, fát stb. a legjobban össeragaszt az előnyösen ismert **Plus-Stauffer-tapasz.** Valódi a védjeggyel ellátott üvegcsekékben 20 és 30 krajcárjával kapható Pécsen, **Alt és Böhmnél.**

105 sz.

1896.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a dárdai kir. járás-bíróság 1896. évi 274. számú végzése következtében Dr. Narancsik Károly ügyvéd által képviselt, Ditrich Ádám javára, Dugovits Ferenc ellen 1300 frt s jár. erejéig 1896. évi január hó 11. n. foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 505 frt 80 krra becsült bolti cikkek és felszerelvények, valamint butorok, ágyneműek és egyéb álló ingóságok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dárdai kir. járás-bíróság 435. 1896. számú végzése folytán 1300 frt tőkekövetelés, és járulékaik erejéig Karancs községben alperes lakásán leendő eszköz-lésére 1896 évi február hó 18. napjának d. e. $\frac{1}{2}$ 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Kelt Dárdán, 1896 évi február hó 1-én.

Schönberger Sámuel
kir. bírósági végrehajtó.

**A legszebb
meghívók,
tánczrendek,
eljegyzési,
esketési és
látogató jegyek
készítettnek**

T a i z s J ó z s e f

könyvnyomdájában

P é c s e t t,

Mária- és megye-utcza sarkán.